

Zastavení výkonu rozhodnutí

Platba povinného, spočívající v zaplacení jistiny, jejího příslušenství, nákladů oprávněného a nákladů exekuce, poukázaná na účet soudního exekutora po doručení usnesení o nařízení exekuce, tedy v rámci exekuce, představuje vymožené plnění, a není proto důvodem k zastavení exekuce podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. g) o. s. ř. Povinný tudíž může návrh na zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. g) o. s. ř. podat jen tehdy, zaplatil-li vymáhanou pohledávku, její příslušenství, náklady oprávněného a náklady exekuce mimo exekuci, případně se může návrhem domáhat částečného zastavení exekuce ohledně zvoleného způsobu provádění exekuce, o němž soudní exekutor rozhodl exekučním příkazem a který je zřejmě nevhodný (§ 268 odst. 4 o. s. ř.). V úvahu pro povinného přichází i podání návrhu na odklad provedení exekuce (§ 54 exekučního řádu).

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 21 Cdo 855/2014, ze dne 28.4.2014)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v exekuční věci oprávněné A. pojišťovny, a.s. se sídlem v P., zastoupené Mgr. R.A., advokátem se sídlem v B., proti povinnému M. Z., zastoupenému JUDr. F.L., advokátem se sídlem v H.K., za účasti manželky povinného M. Z. a vydražitele K. s.r.o. se sídlem v N.B., zastoupeného JUDr. M.Z., advokátem se sídlem v K., pro 1.004,85 Kč s příslušenstvím, prodejem nemovitostí, vedené u soudního exekutora JUDr. Miloslava Zwiefelhofera, Exekutorský úřad Praha 3, se sídlem v Praze 5 - Zličíně, Strojírenská č. 47/18, pod sp. zn. 144 EX 19804/12, o dovolání vydražitele proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. listopadu 2013, č. j. 25 Co 478/2013 - 118, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění:

Okresní soud v Hradci Králové usnesením ze dne 14. 5. 2012, č. j. 27 EXE 56/2012 - 9, nařídil exekuci na majetek povinného podle rozsudku Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 1. 12. 2011, č. j. 119 C 117/2011 - 41, k uspokojení pohledávky oprávněné ve výši 1.004,85 Kč s úroky z prodlení z částky 1.004,85 Kč od 15. 2. 2008 do zaplacení v procentní výši, která v každém kalendářním pololetí trvání prodlení odpovídá v procentech součtu čísla 7 a výše limitní sazby pro dvoutýdenní repo operace ČNB vyhlášené ve Věstníku ČNB a platné vždy k 1. dni příslušného kalendářního pololetí, pro náklady nalézacího řízení ve výši 8.520,- Kč a pro náklady exekuce oprávněné a soudního exekutora, které budou v průběhu řízení stanoveny, jejímž provedením pověřil soudního exekutora JUDr. Miloslava Zwiefelhofera, Exekutorský úřad Praha 3.

Soudní exekutor JUDr. Miloslav Zwiefelhofer, Exekutorský úřad Praha 3 (dále jen „soudní exekutor“), usnesením ze dne 10. 7. 2013, č. j. 144 EX 19804/12 - 81 (v jehož písemném vyhotovení v záhlaví uvedl, že exekuce je vedena pro pohledávku „0,- Kč s přísl.“) udělil vydražiteli KOLNECH s.r.o. příklep na vydražených nemovitostech, a to k pozemku parcelní číslo st. 21 o výměře 406 m², zastavěná plocha a nádvoří, k pozemku parcelní číslo 678/12 o výměře 46 m², ostatní plocha, a stavbě číslo popisné 29, stojící na pozemku parc. č. st. 21, všech zapsaných v katastru nemovitostí, vedeném Katastrálním úřadem pro Královéhradecký kraj, Katastrální pracoviště Hradec Králové, pro obec B., katastrální území B., na listu vlastnictví č. 181, s tím, že vydražitel je povinen do jednoho měsíce ode dne právní moci usnesení o příklepu zaplatit nejvyšší podání ve výši 642.000,- Kč na účet soudního exekutora č. ú. 236706237/0300, v. s. 1980412, přičemž na nejvyšší podání se započítává vydražitelem složená jistota ve výši 200.000,- Kč.

K odvolání povinného Krajský soud v Hradci Králové usnesením ze dne 21. 11. 2013, č. j. 25 Co 478/2013 - 118, změnil usnesení soudního exekutora tak, že vydražitel K., se příklep na vydražené nemovitosti ve vlastnictví povinného neuděluje. Odvolací soud vzhledem ke zjištění, že povinný před konáním dražby soudnímu exekutorovi sdělil, že jím „vyčíslenou vymáhanou pohledávku“ uhradil bankovním převodem, dovodil, že nařídil-li soudní exekutor provedení exekuce prodejem nemovitostí v několikanásobně vyšší hodnotě, než kolik činila vymáhaná pohledávka (ve výši 1.004,85 Kč s příslušenstvím), měl soudní exekutor „patřičným způsobem“ sdělení povinného prověřit, tj. např. zjistit, zda se povinným tvrzená platba na jeho účtu „objevuje jako platba příchozí (byť ne dosud zaúčtovaná)“. Na podporu tohoto svého názoru uvedl, že soudní exekutor nezaujal žádné stanovisko k tvrzení povinného, že mu existence příchozí platby byla zaměstnankyní exekutorského úřadu potvrzena. Při právním posouzení věci odvolací soud odkázal na judikaturu Nejvyššího soudu (usnesení ze dne 24. ledna 2012, sp. zn. 20 Cdo 2176/2011, a usnesení ze dne 15. srpna 2011, sp. zn. 20 Cdo 108/2010), podle níž je nutné, aby soudní exekutor zvažoval i v den konání dražby, zda zvolený způsob exekuce prodejem nemovitostí je vhodný ve smyslu ustanovení § 47 odst. 1 in fine zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „exekuční řád“), a která dále dovodila, že jedním z důvodů porušení zákona při provádění dražby je skutečnost, že soudní exekutor neodročil dražební jednání, ačkoliv tak učinit měl. Dospěl k závěru, že soudní exekutor měl v dané věci dražební jednání odročit, a že pokud tak neučinil, došlo při provádění dražby k porušení zákona. Proto podle ustanovení § 336k odst. 4 věty první zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), ve spojení s ustanovením § 69 exekučního řádu, změnil usnesení soudního exekutora tak, že se příklep neuděluje. Dalším odvolacím námitkám povinného, že mu nebylo doručeno usnesení o určení výsledné ceny nemovitostí, z čehož dovozoval, že dosud nenabylo právní moci, odvolací soud nepřivědčil; z obsahu spisu soudního exekutora totiž zjistil, že povinný toto rozhodnutí napadl odvoláním (z čehož vyplývá, že mu doručeno bylo), které však nebylo úspěšné.

Proti tomuto usnesení odvolacího soudu podal vydražitel dovolání, jehož přípustnost dovozuje z ustanovení § 237 o. s. ř., neboť „napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného a procesního práva, která dosud nebyla dovolacím soudem vyřešena, a odvolací soud se při jejím řešení zároveň odchytil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu“. Dovolatel především namítá, že rozhodnutí odvolacího soudu v závěru, že soudní exekutor měl dražební jednání odročit, a že pokud tak neučinil, došlo při provádění dražby k porušení zákona, spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Poukazuje na ustanovení § 567 odst. 2 obč. zák., podle kterého peněžitý závazek dlužníka zaniká splněním až připsáním na účet věřitele (v exekučním řízení na účet soudního exekutora), a na to, že odvolací soud měl k dispozici předkládací zprávu soudního exekutora, z níž mj. vyplývá, že úhrada povinného byla na jeho účet připsána dne 10. 7. 2013 až v 18 hodin 13 minut, takže teprve v tento okamžik mohl s těmito finančními prostředky disponovat a přiřadit je k danému exekučnímu řízení (tzv. je „zaúčtovat“); je tedy zřejmé, že v době zahájení dražby nebyl dluh povinného uhrazen, a že k porušení zákona nedošlo. Soudní exekutor totiž nemohl ani při vynaložení veškeré péče zjistit, zda povinný platbu zaslal, a prosté oznámení povinného o zaplacení vymáhané pohledávky není zákonným důvodem pro odročení dražby. Dále dovolatel nesouhlasí s názorem odvolacího soudu, že způsob provedení exekuce prodejem nemovitostí povinného je nevhodný, a v této souvislosti namítá, že tato okolnost neměla být v řízení o odvolání proti usnesení o příklepu „přezkoumávána“, jelikož procesní obranou povinného proti nepřiměřenému poškození jeho majetku je pouze návrh na částečné zastavení exekuce co do daného způsobu poškození (§ 268 odst. 4 o. s. ř. a § 55 exekučního řádu), resp. návrh na odklad exekuce (§ 54 exekučního řádu), jež povinný nepodal, do zahájení dražby žádnou úhradu neprovedl a exekuci nebylo možné realizovat jinými prioritními způsoby (již nad rámec dodal, že celková výše závazků povinného, jak vyplývá ze spisu soudního exekutora, byla cca 1.200.000,- Kč, a nikoliv 1.004,85 Kč). Judikatura, na kterou odkázal odvolací soud, podle názoru dovolatele na danou věc nedopadá, neboť řeší odlišné situace, kdy v době dražby

měl již soudní exekutor prokazatelně na svém účtu úhradu povinného, resp. byl podán návrh na zastavení exekuce, která byla vedena pouze pro její náklady. Naopak z rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 1882/2013 a sp. zn. 20 Cdo 2347/2005, jakož i z odborné literatury (viz např. Kurka, V., Drápal, L., Výkon rozhodnutí v soudním řízení. Linde Praha a. s. Praha, 2004, s. 552) vyplývá, že soudní exekutor je povinen odročit dražební jednání pouze v případě, že je před zahájením dražby prokázáno, že byla podána (odůvodněná) žaloba na vyloučení nemovitosti z dražby, případně, že v řízení bylo prokázáno, že povinný vymáhanou pohledávku zaplatil a z tohoto důvodu podal návrh na zastavení exekuce. Dále dovolatel s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 3709/2007 namítl, že povinný nebyl k podání odvolání subjektivně legitimován. Navrhl, aby dovolací soud usnesení odvolacího soudu zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení, případně aby usnesení odvolacího soudu změnil a usnesení soudního exekutora o udělení příklepu potvrdil.

Oprávněná se ztotožnila s dovoláním vydražitele.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a občanského soudního řádu) postupoval v dovolacím řízení podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále také jen „o. s. ř.“), neboť dovolací řízení bylo zahájeno přede dnem 1. 1. 2014 (srov. Čl. II bod 2. zákona č. [293/2013](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony). Po zjištění, že dovolání proti pravomocnému usnesení odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) v zákonné lhůtě (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o. s. ř.).

Podle ustanovení § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

V posuzované věci z obsahu spisu soudního exekutora vyplývá, že dne 17. 7. 2012 pod č. j. 144 EX 19804/12 - 30 vydal exekuční příkaz, jímž nařídil provedení exekuce proti povinnému zřízením exekutorského zástavního práva na nemovitostech ve společném jmění povinného a jeho manželky, téhož dne pod č. j. 144 EX 19804/12 - 31 vydal exekuční příkaz, kterým rozhodl o provedení exekuce prodejem nemovitých věcí ve společném jmění povinného a jeho manželky, jejichž (výslednou) cenu určil v usnesení ze dne 6. 1. 2013, č. j. 144 EX 19804/12 - 50, částkou 963.000,- Kč; dále dne 17. 7. 2012 vydal pod č. j. 144 EX 19804/12 - 32 exekuční příkaz o provedení exekuce přikázáním pohledávky z účtu povinného, pod č. j. 144 EX 19804/12 - 33 pak vydal příkaz k provedení exekuce přikázáním jiné pohledávky povinného než z účtu u peněžního ústavu, a dne 20. 6. 2013 pod č. j. 144 Ex 19804/12 - 74 vydal příkaz k provedení exekuce srážkami ze mzdy povinného (tento příkaz soudní exekutor zrušil až na základě žádosti povinného usnesením ze dne 15. 11. 2013, č. j. 144 Ex 19804/12 - 111). Dne 3. 4. 2013 sdělila zaměstnankyně pověřená soudním exekutorem prostřednictvím elektronické pošty k dotazu povinného z téhož dne, že aktuální částka k úhradě činí 28.970,- Kč. Dne 5. 5. 2013 vydal soudní exekutor pod č. j. 144 EX 19804/12 - 64, příkaz k úhradě nákladů exekuce, v němž povinnému uložil uhradit náklady exekuce ve výši 19.178,50 Kč (výrok I.) a náklady oprávněné vzniklé v souvislosti s vedením exekuce ve výši 1.331,- Kč (výrok II.). V oznámení „o příkazu k úhradě nákladů exekuce“ z téhož dne soudní exekutor sdělil povinnému, že ke dni 5. 5. 2013 zbývá uhradit celkem 28.975,35 Kč s tím, že dlužnou částku má poukázat na číslo účtu soudního exekutora: 236706234/0300, pod variabilním symbolem: 1980412.

Dále z obsahu tohoto spisu vyplývá, že dne 10. 7. 2013 v 6:56 hod. odeslal povinný na adresu elektronické podatelny soudního exekutora e-mail, v němž oznámil, že předchozího dne složil na účet 236706237/0300 pod v.s. 1980412 částku 37.221,- Kč; současně uvedl i své telefonní číslo. Československá obchodní banka, a. s. k žádosti soudního exekutora v potvrzení ze dne 11. 7. 2013 sdělila, že dne 10. 7. 2013 byla ve prospěch účtu číslo 236706237/0300 připsána částka ve výši 37.221,- Kč pod variabilním symbolem 1980412 s tím, že čas připsání je 18:13 hod. Z protokolu o dražbě nemovitých věcí sepsaného dne 10. 7. 2013 pod č. j. 144 EX 19804/12 - 82 mj. vyplývá, že dražební jednání bylo zahájeno v 9:00 hod. a skončeno v 9:15, přičemž soudní exekutor mj. konstatoval, že před zahájením dražebního jednání „nebylo zjištěno, že by byla podána vylučovací žaloba“.

Za tohoto stavu věci řešil odvolací soud otázku procesního práva, zda soudní exekutor měl s ohledem na zásadu přiměřenosti způsobu provádění exekuce (§ 47 odst. 1 věta třetí exekučního řádu) odročit dražební jednání v případě, kdy mu povinný před dražbou nemovitostí zaslal oznámení, že vymáhanou pohledávku s příslušenstvím, náklady nalézacího řízení, náklady oprávněného a náklady exekuce (resp. částku vyšší) zaplatil den před konáním dražby, a pakliže soudní exekutor dražební jednání neodročil a dražbu nemovitostí, jejichž výsledná určená cena mnohonásobně převyšovala výši závazků povinného v exekuci vymáhaných, provedl, jde o porušení zákona při provádění dražby, majícím za následek (měnící) rozhodnutí odvolacího soudu o neudělení příklepu (§ 336k odst. 3 o. s. ř.). Vzhledem k tomu, že v rozhodování dovolacího soudu nebyla tato otázka dosud vyřešena, je dovolání vydražitele podle ustanovení § 237 o. s. ř. přípustné; jinak přípustné není.

Po přezkoumání napadeného usnesení odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř., které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), Nejvyšší soud České republiky dospěl k závěru, že dovolání k otázce, pro niž je přípustné, není důvodné.

Právní posouzení věci ve smyslu ustanovení § 241a odst. 1 o. s. ř. je nesprávné, jestliže odvolací soud věc posoudil podle právní normy (práva hmotného i procesního), jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Otázku, zda je povinný k podání odvolání proti usnesení soudního exekutora, jímž udělil příklep na dražených nemovitostech, subjektivně legitimován, jakož i otázku, zda při provedení dražby došlo k porušení zákona, je třeba posuzovat - vzhledem k tomu, že exekuční řízení bylo zahájeno dne 7. 5. 2012 - podle občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2012 (viz Čl. II., bod 1 zákona č. [396/2012](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony) a podle zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění účinném do 31. 12. 2012 - dále jen „exekuční řád“ (viz Čl. IV., bod 1. zákona č. [396/2012](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony).

Podle ustanovení § 69 exekučního řádu, nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se na provádění exekuce prodejem movitých věcí a nemovitostí přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu upravující výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí a nemovitostí.

Jak vyplývá z ustanovení § 336k o. s. ř., usnesení o příklepu soud doručí oprávněnému, tomu, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, povinnému, vydražiteli a dražitelům, kteří proti udělení příklepu vznesli námitky (odstavec 1). Proti usnesení o udělení příklepu mohou podat odvolání jen osoby uvedené v odstavci 1. Do 15 dnů ode dne dražebního jednání mohou podat odvolání též osoby uvedené v § 336c odst. 1 písm. a), kterým nebyla doručena dražební vyhláška, jestliže se z tohoto důvodu nezúčastnily dražebního jednání (odstavec 2). Odvolací soud usnesení o příklepu změní tak, že se příklep neuděluje, jestliže v řízení došlo k takovým vadám, že se odvolatel nemohl zúčastnit

dražby, nebo jestliže byl příklep udělen proto, že při nařízení dražebního jednání nebo při provedení dražby došlo k porušení zákona. Ustanovení § 219a se nepoužije (odstavec 3).

Rozhodnutí odvolacího soudu je založeno na závěru, že soudní exekutor měl dražební jednání odročit, a pokud tak neučinil, došlo při provádění dražby k porušení zákona; v tomto závěru je implicitně obsažen i právní názor odvolacího soudu, že povinný byl k podání odvolání proti usnesení soudního exekutora o příklepu subjektivně legitimován.

Pro otázku subjektivní legitimace povinného k podání odvolání proti usnesení o příklepu, jejíž řešení odvolacím soudem dovolatel zpochybnil odkazem na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. října 2009, sp. zn. 20 Cdo 3709/2007, dovolací soud přípustnost dovolání podle ustanovení § 237 o. s. ř. neshledal. Ustanovení § 336k odst. 2 o. s. ř. totiž obsahuje odlišnou úpravu ohledně subjektivní legitimace k podání odvolání a o běhu lhůty k odvolání - oproti obecné úpravě v ustanovení § 201 o. s. ř. - jen v jeho větě druhé, nikoliv však větě první. Jestliže v dané věci povinný neuplatnil námitku, že mu dražební vyhláška nebyla doručena a že se z tohoto důvodu nezúčastnil dražby, byl povinný k podání odvolání proti usnesení soudního exekutora subjektivně legitimován jako účastník exekučního řízení, jemuž soud (soudní exekutor) doručuje usnesení o příklepu (§ 36 odst. 1 exekučního řádu a § 336k odst. 2 věta první o. s. ř.). Není proto přiléhavý odkaz dovolatele na právní názor Nejvyššího soudu vyjádřený v usnesení ze dne 27. října 2009, sp. zn. 20 Cdo 3709/2007, neboť v něm dovolací soud řešil skutkově odlišnou situaci, kdy povinný namítal, že mu nebyla doručena dražební vyhláška a že se z tohoto důvodu nezúčastnil dražebního jednání (§ 336k odst. 2 věta druhá o. s. ř.).

Při řešení otázky, pro niž je dovolání přípustné, je třeba vyjít především z toho, že na rozdíl od soudního výkonu rozhodnutí lze exekuci v jednom exekučním řízení - nepostačuje-li jeden ze způsobů provedení exekuce k uspokojení oprávněného - provést více způsoby, popřípadě i všemi zákonem stanovenými způsoby, a to současně nebo postupně (§ 58 odst. 2 exekučního řádu). Zajistit majetek k provedení exekuce lze (však) nejvýše v rozsahu bezpečně postačujícím k uhrazení vymáhané pohledávky, jejího příslušenství včetně příslušenství, které se pravděpodobně stane splatným po dobu trvání exekuce, pravděpodobných nákladů oprávněného a pravděpodobných nákladů exekuce (§ 58 odst. 1 věta druhá exekučního řádu). Nebrání-li to účelu exekuce, provede se exekuce ukládající zaplacení peněžité částky tzv. prioritními způsoby exekuce [viz novela exekučního řádu provedená zákonem č. [286/2009](#) Sb., kterým se mění zákon č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [119/2001](#) Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí, zákon č. [262/2006](#) Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [265/1992](#) Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [7/2002](#) Sb., o řízení ve věcech soudců a státních zástupců, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. [283/1993](#) Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů], tj. příkázáním pohledávky, srážkami ze mzdy a jiných příjmů nebo zřízením exekutorského zástavního práva na nemovitostech (§ 58 odst. 2 věta třetí exekučního řádu). Pokud způsoby provedení exekuce podle věty třetí nepostačují k uhrazení vymáhané peněžité pohledávky, jejího příslušenství, nákladů oprávněného a nákladů exekuce, provede se exekuce ukládající zaplacení peněžité částky prodejem movitých věcí a nemovitostí nebo prodejem podniku (§ 58 odst. 2 věta čtvrtá exekučního řádu). Způsob provedení exekuce určí exekutor (§ 58 odst. 3 exekučního řádu).

Z ustanovení § 47 odst. 1 věty třetí exekučního řádu, jež do něj byla vložena novelou provedenou zákonem č. [133/2006](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, účinnou od 14. 5. 2006, dále vyplývá, že exekutor je povinen v exekučním řízení zvolit takový způsob exekuce, který není zřejmě nevhodný, zejména vzhledem k nepoměru výše závazků povinného a ceny předmětu, z něhož má být splnění

závazků povinného dosaženo. Tato úprava jednoznačně stanoví povinnost soudního exekutora dbát od počátku, kdy exekučními příkazy omezuje povinného v nakládání s jeho majetkem, o to, aby exekuce nebyla vedena v širším rozsahu, než bude postačovat k úhradě vymáhané pohledávky a jejího příslušenství a předpokládaných nákladů oprávněného a nákladů exekuce, což se uplatní především při vymáhání peněžitých pohledávek. Při posuzování přiměřenosti rozsahu exekuce je však třeba vzít v úvahu, že konečná výše vymáhaného plnění vzhledem k běžícím úrokům a dosud neurčeným nákladům oprávněného a exekutora není v okamžiku vydání exekučních příkazů známa a může být exekutorem jen předpokládána. Exekutor proto musí vždy prostřednictvím exekučních příkazů zajistit dostatek majetku, aby bylo možné uspokojit vymáhanou pohledávku oprávněného a její příslušenství a uhradit náklady oprávněného a náklady exekuce; současně však musí respektovat ustanovení § 58 odst. 1 a 2 exekučního řádu. Porušení zásady přiměřenosti uvedené v ustanovení § 47 odst. 1 věty třetí exekučního řádu lze proto spatřovat ve zjevném nepoměru exekutorem zajištěného majetku oproti rozumně předpokládané celkové výši vymáhaných nároků (z odborné literatury k tomu srov. Kasíková, M. a kol. Exekuční řád. Komentář. 3. vydání. Praha : C. H. Beck, 2013, s. 299). Takové pochybení exekutora pak může být zhojeno postupem exekučního soudu, který exekuci k návrhu povinného ohledně způsobu provádění exekuce, jenž je zřejmě nevhodný, částečně zastaví; v souladu s ustanoveními § 55 odst. 4 exekučního řádu a § 268 odst. 4 o. s. ř. může soud v takovém případě exekuci částečně zastavit i bez návrhu. Kromě toho může soudní exekutor zrušit exekuční příkaz ohledně majetku, který má být exekucí postižen, a to v případě, že zajištění majetku postiženého tímto příkazem již není třeba, nebo jestliže zvolený způsob nevede k efektivnímu ukončení exekuce (§ 47 odst. 1 věta první exekučního řádu).

Z uvedeného pro danou věc vyplývá, že soudní exekutor již při vydávání exekučních příkazů, které mají účinky nařízení výkonu rozhodnutí, nepostupoval v souladu s ustanoveními § 58 odst. 1 věty druhé, § 58 odst. 2 věty třetí a čtvrté a § 47 odst. 1 věty třetí exekučního řádu, když provedení exekuce nařídil nejprve prodejem nemovitostí ve společném jmění povinného a jeho manželky (exekučním příkazem ze dne 5. 5. 2013) a teprve poté srážkami ze mzdy povinného (exekučním příkazem ze dne 20. 6. 2013). Vzhledem k tomu, že exekuce byla nařízena pro vymožení pohledávky oprávněné ve výši 1.004,85 Kč s příslušenstvím a pro náklady nalézacího řízení ve výši 8.520,- Kč, pro náklady exekuce oprávněné a soudního exekutora, které budou v průběhu řízení stanoveny, byl kromě tohoto dán zjevný nepoměr mezi hodnotou exekutorem zajištěného nemovitého majetku povinného a jeho manželky (jehož výsledná cena byla určena částkou 963.000,- Kč) oproti rozumně předpokládané celkové výši vymáhaných nároků. Tento nesprávný postup soudního exekutora se pak v dané věci promítl i v dalším průběhu provádění exekuce (při nařízené dražbě nemovitostí), navíc za stavu, kdy bylo zjištěno, že povinný soudního exekutora před provedením dražby informoval o tom, že částku, jež ke dni 5. 5. 2013 zbývala k úhradě (celkem 28.975,35 Kč), resp. částku vyšší, zaplatil na jeho účet předchozího dne.

Podle ustálené judikatury Nejvyššího soudu (srov. např. usnesení ze dne 25. dubna 2006, sp. zn. 20 Cdo 2345/2005) při provedení dražby je zákon porušen například tím, že soud neumožnil dražit všem oprávněným dražitelům, jestliže neudělil příklep dražiteli, jehož předkupní právo bylo prokázáno a který učinil stejné nejvyšší podání jako vydražitel, jestliže soud neumožnil přítomným při dražbě podat námitky proti příklepu, jestliže soud neodročil jednání, ačkoliv tak učinit měl, neboť nebyly splněny podmínky k provedení dražby. Konkrétní porušení zákona při nařízení dražebního jednání nebo při provedení dražby musí být navíc v příčinné souvislosti s udělením příklepu vydražiteli (k příklepu by nedošlo, pokud by se soud takových porušení v dané věci vyvaroval).

V usnesení ze dne 24. listopadu 2010, sp. zn. 20 Cdo 3676/2009, Nejvyšší soud ve věci výkonu rozhodnutí dovodil, že soud mimo jiné poruší zákon při provedení dražby, neodročí-li dražební jednání, jestliže byl podán návrh za zastavení výkonu rozhodnutí, na jehož základě by k zastavení výkonu rozhodnutí mohlo dojít, popř. byl podán návrh na odklad výkonu rozhodnutí a lze očekávat,

že výkon rozhodnutí bude zastaven.

V exekučním řízení prováděném podle exekučního řádu je však situace odlišná v tom, že platba povinného, spočívající v zaplacení jistiny, jejího příslušenství, nákladů oprávněného a nákladů exekuce, poukázaná na účet soudního exekutora po doručení usnesení o nařízení exekuce, tedy v rámci exekuce, představuje vymožené plnění, a není proto důvodem k zastavení exekuce podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. g) o. s. ř. (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. prosince 2012, sp. zn. 20 Cdo 3907/2011, ze dne 27. února 2014, sp. zn. 30 Cdo 3542/2012, ze dne 27. září 2013, sp. zn. 20 Cdo 2154/2013). Povinný tudíž může návrh na zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. g) o. s. ř. podat jen tehdy, zaplatil-li vymáhanou pohledávku, její příslušenství, náklady oprávněného a náklady exekuce mimo exekuci, případně se může návrhem domáhat částečného zastavení exekuce ohledně zvoleného způsobu provádění exekuce, o němž soudní exekutor rozhodl exekučním příkazem a který je zřejmě nevhodný (§ 268 odst. 4 o. s. ř.). V úvahu pro povinného přichází i podání návrhu na odklad provedení exekuce (§ 54 exekučního řádu).

V usnesení ze dne 15. srpna 2011, sp. zn. 20 Cdo 108/2010, Nejvyšší soud dále formuloval závěr, že „samotné podání návrhu na zastavení exekuce není vždy důvodem k odročení dražebního jednání; k jeho odročení je však třeba přistoupit vždy, jestliže je pravděpodobné, že soud návrhu vyhoví. Jestliže oprávněná podala návrh na zastavení exekuce z důvodu, že jí povinný vymáhanou pohledávku zaplatil a že exekuci bude třeba případně vést jen pro náklady exekuce, jež do konání dražby nebyly soudním exekutorem vyčísleny (takže nebylo ani známo, zda zvolený způsob exekuce je nadále vhodný - § 47 odst. 1 zákona č. [120/2001](#) Sb.), soudní exekutor měl dražební jednání odročit. Neučinil-li tak, došlo při provádění dražby k porušení zákona“.

Jestliže v posuzované věci bylo zjištěno a vyplývá to z obsahu spisu soudního exekutora, že povinný (v 6:56 hod. - tedy dvě hodiny) před zahájením dražebního jednání dne 10. 7. 2013 oznámil na adresu elektronické podatelny soudního exekutora, že předchozího dne složil na účet soudního exekutora částku 37.221,- Kč pod variabilním symbolem 1980412, měl soudní exekutor toto jeho sdělení prověřit a za tím účelem dražební jednání nařízené na den 10. 7. 2013 v 9:00 hod. odročit, a to zejména s ohledem na zásadu přiměřenosti provádění exekuce zakotvené v ustanovení § 47 odst. 1 věta třetí exekučního řádu, tak, aby nebyly draženy nemovitosti ve společném jmění povinného a jeho manželky, jejichž výsledná určená cena mnohonásobně převyšuje výši vymáhané pohledávky a jejího příslušenství, nákladů nalézacího řízení, vyčíslených nákladů oprávněného a nákladů exekuce (ohledně nichž byl již dne 5. 5. 2013 vydán exekuční příkaz k úhradě), dále na to, že exekuce byla vedena i tzv. prioritními způsoby exekuce, tj. srážkami ze mzdy povinného, příkázáním pohledávky z účtu povinného a zřízením exekutorského zástavního práva na nemovitostech v majetku povinného a jeho manželky, a konečně i na to, že ke dni 5. 5. 2013 zbývalo povinnému uhradit včetně nákladů oprávněného a nákladů exekuce celkem 28.975,35 Kč, jak mu to soudní exekutor po vydání exekučního příkazu k úhradě nákladů exekuce sdělil v oznámení z téhož dne. Pokud za těchto okolností soudní exekutor dražební jednání neodročil, došlo při provedení dražby k porušení zákona - zásady přiměřenosti, které bylo v příčinné souvislosti s udělením příklepu vydražiteli (a které by mohlo pro povinného založit i nárok na náhradu škody podle § 32 exekučního řádu).

Poukaz dovolatele na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. května 2006, sp. zn. 20 Cdo 2347/2005, a ze dne 29. srpna 2013, sp. zn. 20 Cdo 1882/2013, jakož i na odbornou literaturu (viz Kurka, V., Drápal, L., Výkon rozhodnutí v soudním řízení. Linde Praha a. s. Praha, 2004, s. 552), v nichž se uvádí, že „soud (soudní exekutor) je povinen odročit dražební jednání pouze v případě, že je před zahájením dražby prokázáno, že byla podána (odůvodněná) žaloba na vyloučení nemovitosti z dražby, případně, že v řízení bylo prokázáno, že povinný vymáhanou pohledávku zaplatil a z tohoto důvodu podal návrh na zastavení exekuce“, je nepřipadný. Výše označená publikace, jak již její název napovídá, totiž pojednává jen o vykonávacím řízení prováděném soudem, a usnesení sp. zn. 20 Cdo 2347/2005 bylo taktéž vydáno ve věci výkonu rozhodnutí. V usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29.

srpna 2013, sp. zn. 20 Cdo 1882/2013, vydaném v exekuční věci, řešil dovolací soud zcela odlišnou situaci (než v daném případě), kdy dražba byla nařízena k vypořádání podílového spoluvlastnictví účastníků prodejem nemovitostí a rozdělením výtěžku, a shora uvedený závěr, jenž byl přijat ve vykonávacím řízení, připomněl jen teoreticky bez vztahu k projednávané věci, a na tomto závěru jeho rozhodnutí nespočívá.

Dovolatelova námitka, že k připsání platby povinného na bankovní účet soudního exekutora došlo až po ukončení dražebního jednání, není - s ohledem na závěry uvedené shora - významná, a za relevantní nelze považovat ani jeho poukaz na to, že do dražby nemovitostí přihlásili své pohledávky i další věřitelé.

Jelikož usnesení odvolacího soudu (i když je odůvodněno jen velmi stručně a ne zcela přesvědčivě), je věcně správné a dovolací důvod podle § 241a odst. 1 o. s. ř. tak nebyl naplněn, a protože nebylo zjištěno, že by řízení bylo postiženo vadou uvedenou v ustanovení § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř. nebo jinou vadou řízení, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), Nejvyšší soud České republiky dovolání vydražitele podle § 243d písm. a) o. s. ř. zamítl.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepominutelný dědic](#)
- [Náhrada škody zaměstnancem](#)
- [Likvidace dědictví](#)
- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)